

Provinciale Monumenten Noord-Holland

Provincie Noord-Holland

Gemeente:	Hollands Kroon	
Plaatselijke aanduiding:	Dorpsstraat 71	1733 AE Nieuwe Niedorp
Kadastrale aanduiding:		
Kad. gemeente:	Niedorp	
Sectie:	C	Nummer: 310
Datum foto's:	12 juni 2019	

Kadastrale kaart situatie (juli 2019)

Inleiding

De STOLPBOERDERIJ is gesitueerd aan de zuidoostzijde van de centrale Dorpsstraat. Langs de zuidwestgevel is een pad naar het achterterrein. De stolp dateert waarschijnlijk uit de tweede helft van de 18de eeuw en is in 1882 verbouwd. Een gevelsteen afkomstig van de schoorsteen herinnert aan deze verbouwing. Het vierkant met gebinten van het hoofdgebint is nog aanwezig. Van de oorspronkelijke structuur zijn de voorkamers aan het balkenplafond nog afleesbaar; de ruimtelijke indeling is gewijzigd. Volgens mondelinge mededeling van de bewoner zijn enkele van die plafondbalken (drie) vernieuwd door balken afkomstig uit een andere stolp. De koestal aan noordoostzijde is in de indeling nog herkenbaar. In het schuurgedeelte is tegen de achtermuur een latere kamer gemetseld. Volgens mededeling van de bewoner is een kaasschuur op het terrein in de jaren 1970 afgebroken. De bewoner, voorheen restauratieschilder van beroep, heeft op de vloer van de woonkamer zelf de decoratie van 'blote voeten marmer' aangebracht toen hij circa vijftig jaar geleden de woning betrok. In dat geval wordt met blote voeten, die zijn gedoopt in donkere verf, over de lichtgekleurde vloer gelopen, waardoor de voetafdruk zichtbaar blijft. Alhoewel niet oorspronkelijk is het een opvallend element van de bewoningsgeschiedenis.

Omschrijving

Exterieur:

Noord-Hollandse stolp, opgetrokken op een vrijwel vierkante plattegrond uit een bouwlaag onder piramidiaal dak met nok loodrecht op de Dorpsstraat. Het dak is met riet gedekt; aan de voorzijde voorzien van een dakspiegel met zwart geglazuurde Friese golfpannen; aan de achterzijde van een dakspiegel met rode Hollandse pannen. De onderste dakstroken langs de dakschilden zijn bedekt met Hollandse pannen, aan de rechterzijde zwart geglazuurd, links rode pannen. De goten zijn voor en rechts origineel van hout, geprofileerd en van gootblokken voorzien; achter en links vervangen door recente bakgoten.

De **voorgevel** (noord) wordt afgesloten door een geprofileerde gootlijst, is in blokken witgestuct met zwart geverfde plint en bevat van links naar rechts: een schuifvenster, een deur met sierroosters en bovenlicht en vier schuiframen, twee aan twee geplaatst. In het midden van het voordakschild bevindt zich een grote dakkapel met twee schuifvensters onder zadeldak met overstek, windveren en makelaar die zijn voorzien van houtsnijwerk met Jugendstil-detaillering.

De **rechter zijgevel** (west) wordt afgesloten door een goot op houten klossen en is wat betreft het bij het woonhuis behorende voorste gedeelte in blokken wit gepleisterd. Hierin bevinden zich van links naar rechts: een modern groot venster en een deur. Het achterste gedeelte heeft een rabat-weeg, waarin van links naar rechts zijn aangebracht: twee moderne, grote vensters en twee ruitvormige kleine vierruits vensters.

De **linker zijgevel** (noordoost) van de stolp is vernieuwd.

De **achtergevel** (zuidoost) is opgetrokken uit rode baksteen in halfsteens verband met gecementeerde plint en bevat van links naar rechts: een houten deur met drieruits bovenlicht, een tweebledige houten darsdeur met geheng, twee latere schuiframen en een klein venster en een houten deur met bovenlicht.

Interieur:

Het houten vierkant met hoofdgebint is intact. Tegen de muur van de oorspronkelijke woonkamer is een gemetselde schoorsteen (met een moderne schouw), doorlopend tot het dakvlak. Het deel van de oorspronkelijke gemetselde schoorsteen met jaartal recht boven het dakvlak is niet aanwezig. De jaartalsteen '1882', die was ingemetseld in de schoorsteen, is in de woning los bewaard. In het interieur zijn plafondbalken van het voormalige woongedeelte nog intact. De koestal is voor een groot deel nog intact en heeft bij het vierkant een blauw geschilderde houten wand met deuren en luikje en een waterpomp met waterbekken. Aan de zijde van de lage wand maakt de balkconstructie de koestalingdeling afleesbaar, een grup en verhoogde koestand. Bovenin de kap hangt de metalen katrol, waarmee het hooi omhoog werd gehesen.

Terrein:

De stolp ligt enkele meters teruggedegd ten opzichte van de Dorpsstraat, grotendeels omgeven door een erf, met langs de straat een rij hoog opgaande bomen.

Waardering

De stolp is van belang vanwege de volgende waarden:

Cultuurhistorische waarde

- als element uit de geschiedenis van de landbouw en veeteelt in Noord-Holland;

Architectuurhistorische waarde

- als representatief voorbeeld van een Noord-Hollandse stolp;

Situationele en ensemblewaarden

- vanwege de beeldbepalende situering als onderdeel van een lindorp met vaarsloot, waarvan de structuur goed bewaard gebleven is.

Gaafheid en herkenbaarheid

- vanwege de goed bewaard gebleven hoofdvorm en de grotendeels gave gevelindeling, detaillering en materiaalgebruik.

Tot het hierboven vermelde monument behoort al hetgeen door bestemming of anderszins rechtens onroerend is.

De redengevende omschrijving is vastgesteld op 7 juli 2020 onder GS-nr. 1201530/1447809.

Archief:

-Leidraad Landschap en Cultuurhistorie

Voorgevel aan de Dorpsstraat

Achtergevel (ZO)

Achterste deel van rechter zijgevel, de weeg (ZW)

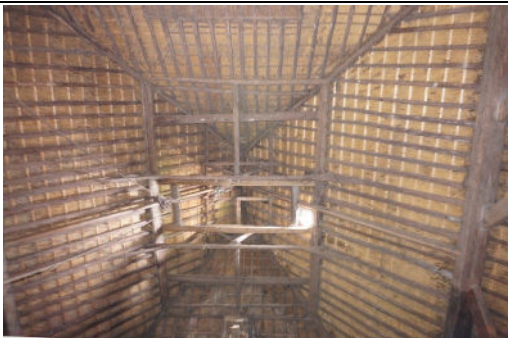
Een van de stalvensters in rechter zijgevel (ZW)

Zicht op gedeelte van de koestal met onder meer houten wand en waterpomp

Detail koestalwand, aanzicht vanaf zijde van vierkant

Kapconstructie

Een van de gebintstijlen

	
Deel van kap met verstijvingen	Katrol in nok waarmee hooi naar boven werd gehesen
	
Poer van gebintstijl in woongedeelte	Plafond bij gebintstijl in woongedeelte
Aanpassing:	
	
Detail van het later aangebrachte 'blote voeten marmmer' in het huidige woonkamer gedeelte.	